

Vergi ve Sosyal Güvenlik Bülteni

27.10.2025 - 2025/25

Sayın Üyemiz,

Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu, 1 Ekim 2025 tarihinden itibaren sahte belge düzenleme ve kullanma konusundaki mevcut inceleme ve denetim stratejisini değiştireceğini açıklamıştır.

Önemli tutarlarda vergi kayıp ve kaçığına yol açan, suç ekonomisine kaynak sağlayan ve idarenin iş yükünü önemli bir şekilde artıran sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge (halk arasındaki tabiri ile naylon fatura) kullanımını önlemek için yeni dönemde mükelleflerin bizzat kontrol sürecine daha fazla dahil edilmesi esas alınmıştır.

Önceki denetim süreci, sahte belgenin düzenlenmesinden ve kullanılmasından yıllar sonra (5 yıllık zamanaşımı süresi içinde) sahte belge düzenleyicisi hakkında düzenlenen Vergi Tekniği Raporundan hareketle bu şahsın/firmanın kestiği faturaları kayıtlarına intikal ettiren işletmelerin incelemesi şeklinde gerçekleşiyordu.

Veyahut da "Özel Esaslar" kapsamında sahte belge yönünden yapılan tespitlerden hareketle bu inceleme ve denetimler söz konusu olmaktadır.

Vergi Denetim Kurulu, KURGAN (Kuruluş Gözetimli Analiz) metodu ile mükellefe ait pek çok veriden hareket ederek sahte belge düzenleme ve kullanma risklerini bilgi işlem sisteminde bir algoritma çerçevesinde belirleyerek düzenleyici veya kullanıcı olasılığı olan mükelleflerin "cari dönemde" belirlenmesi ve yaklaşımına geçmektedir.

Buna göre yeni sistemde sahte belge düzenleyicisi raporu tanzim edilmeden de alıcı nezdinde denetim/incelemeyle başlanabilecektir.

Vergi Denetim Kurulu'nca hazırlanan rehberde ve yapılan sunumlarda; 1 Ekim 2025 öncesinden gelen eldeki iş yükünün eritilmesi için daha esnek bir yaklaşım benimseneceği, 1 Ekim sonrası içinse daha sıkı bir yaklaşımın öngörüldüğü ifade edilmektedir.

Ayrıca yeni yaklaşımda daha önce arz yönüne öncelik ve ağırlık verilirken şimdi talep eden, kullanan yönüne ağırlık verileceği belirtilmektedir.

Vergi ve Sosyal Güvenlik Bülteni

27.10.2025 - 2025/25

Sahte belge konusunda "Bilerek kullanmanın asıl, bilmeden kullanmanın istisna" olacağı şeklinde bir yaklaşıma geçilmektedir.

Bu kapsamda, kayıtlarına intikal ettirdiği faturalar gerçek durumu yansıtan işletmeler için kendilerine gönderilen uyarı yazısı sonrasında muhtemel bir vergi incelemesi ile karşılaşılması durumunda izah ve ispat konusu oldukça önemli hale gelmektedir.

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı'nca vergi müfettişlerine yönelik olarak yayımlanan ve kamuoyu ile paylaşılan 18.4.2025 tarihli "Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullanma İncelemeleri ile VUK'un160/A Maddesi Kapsamındaki İncelemeler Hakkında Genelge"de kast unsurunun nasıl ele alınacağına yönelik Vergi Müfettişlerinin tasarrufuna bırakılmış olan değerlendirme süreci için bakılması gereken 13 kriter belirlenmiştir.

Vergi Müfettişleri, alıcı mükelleflerin incelemeye alınması durumunda bu 13 kritere tek tek bakıp araştırma yaparak mükellefle ilgili kanaatlerini oluşturmaya çalışacaklardır.

Vergi mükellefleri açısından ise izah ve ispat bağlamında 13 kriterin daima göz önünde bulundurulması önem arz etmektedir.

Bu sebeple de Bültenimizde kriterler üyelerimize duyurularak bilinçli bir ticari hayatın güvenle sürdürülmesi amaçlanmıştır.

Vergi Denetim Kurulu tarafından KURGAN kapsamında yazı ile bilgi istenilmesi durumunda üyelerimizin değerlendirmelerini Vergi müfettişleri ile aynı bakış açısından yapmaları ve ileride bir vergi incelemesi riski ile karşılaşmamaları adına dikkate alınacak kriterler şunlardır:

1. Sahte belge olduğu iddia edilen belgeyi düzenleyen mükellef hakkında tanzim edilmiş olan Vergi Tekniği Raporunda söz konusu belgenin işletmeniz tarafından bilerek kullanıldığına yönelik bir tespit bulunup bulunmadığı,
2. Kullanılan sahte belge içeriği mal ve/veya hizmetlerin faaliyet konunuz ile ilgili olup olmadığı, sahte belge içeriğinde yer alan mal ve/veya hizmetlere ilişkin giderlerin işletmenizin faaliyetini sürdürmek için katlanması gereken giderlerden olup olmadığı,

Vergi ve Sosyal Güvenlik Bülteni

27.10.2025 - 2025/25

3. Sahte belge tutarını hangi maliyet/gider hesaplarında izlediğiniz ve bu hesaplar içerisindeki oranı, bu belgeye istinaden indirim konusu yaptığınız KDV tutarının toplam indirilecek KDV tutarınız içerisindeki oranı,
4. İşletmenizin kayıtlara aldığı belgeyi düzenleyen işletme ile ilişkili kişi kapsamında olup olmadığı, ayrıca aynı meslek mensubundan (SMMM, YMMM) hizmet alımı vb. verisinin bulunup bulunmadığı, mali müşavirlik sözleşmesinin feshedilmesine ilişkin tespit bulunması durumunda mali müşavirin sözleşme feshine ilişkin ifadeleri,
5. İşletmenizin içinde bulunduğu sektör ve faaliyet konusuna göre tespit edilebildiği ölçüde kârlılık oranı, iş hacmi ve cirosuna göre tahakkuk eden vergi durumu (sürekli zarar veya devreden KDV beyan edip etmediği ya da çok düşük tutarlarda ödenecek vergi beyan etmesi, vergiye uyumu vb.),
6. Kayıtlara aldığınız belgelerin birden fazla mükelleften alınıp alınmadığı,
7. Belge içeriğindeki mal miktarını depolayabilecek kapasitenizin olup olmadığı,
8. Belge içeriğinde yer alan malların sevkiyatına yönelik olarak sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, teslim tesellüm belgesi vb. belgelerin olup olmadığı, var ise bu belgelerin gerçeği yansıtıp yansıtmadığı, sevkiyata ilişkin plaka takip sistemi kayıtlarıyla sevkiyat güzergâhının uyumlu olup olmadığı ya da nakliye vasıtası olarak belirtilen plakaların ait olduğu araçların motosiklet, binek oto ve tescili terk edilmiş araç niteliğinde olup olmadığına ilişkin tespitler,
9. Belge tutarlarına ilişkin ödemelerin nasıl gerçekleştiği, yapılan ödemenin gerçek olup olmadığı, yapılan ödemenin iade alınıp alınmadığı, ödeme belgelerinin gerçek olup olmadığı, çek ile yapılan ödemelerde ciro silsilesi ve çekin kim tarafından tahsil edildiği, çeki tahsil eden ile çeki düzenleyen işletme arasında bir ilişki olup olmadığı, ödemeler yapılırken doğrudan borçlandırma sisteminin (DBS) kullanılıp kullanılmadığı,
10. İşletmeniz nezdinde daha önce vergi dairenizce yapılan yoklamalarda, belgede yer alan emtiaya ya da benzer nitelikli emtiaya ilişkin bir tespit bulunup bulunmadığı,

Vergi ve Sosyal Güvenlik Bülteni

27.10.2025 - 2025/25

11. Vergi mükellefiyetiniz kapsamında vergi müfettişleri veya vergi dairesi müdürlerince daha önce vergi incelemesi yapılmışsa bu incelemelerdeki sonuçlar, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma sıklığı (kaç farklı mükelleften alındığı, takvim yılı/vergilendirme dönemlerine yaygınlığı vb.) daha önceki yıllarda kast unsuru ortaya konulan bir sahte belge kullanma raporunun bulunup bulunmadığı,

12. İşletmenizin ortak veya yöneticileri ile işletmenizin ortak veya yönetici olduğu mükelleflerle ilgili daha önce yapılan sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme ve kullanma tespitleri olup olmadığı,

13. Kullanılan belgelerin düzenlenme tarihleri ile elektronik imza tarihlerinin uyumlu olup olmadığı.

Bilgilerinize saygıyla arz ederiz,

Saygılarımızla.

Hazırlayan: Nazmi Karyağdı
Yeminli Mali Müşavir